

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-61(3)/17/JK

Warszawa, 05 czerwca 2017 r.

DECYZJA DIH-1/42/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Anny Polak, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa Anna Polak w Zaczerniu, od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie z dnia 10 kwietnia 2017 r. (nr akt: AŻ.8361.149.2016), którą wymierzono ww. przedsiębiorcy, na podstawie:

- art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu partii zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego, tj. głęboko mrożonych filetów rybnych w glazurze o nazwie Sandacz filet z/sk produkt głęboko mrożony woda stanowiąca glazurę 20% Dystrybutor: Nova Seafood Jankowiak Kibitlewski Spółka Jawna, ul. Teofila Frilika 19, 71-637 Szczecin, data minimalnej trwałości: „Najlepiej spożyć przed końcem: 22.08.2017”;
- art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, oferowanych luzem, tj. dwóch partii filetów rybnych mrożonych i jednej partii ryby wędzonej,

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 28 listopada do 2 grudnia 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie, zwanego dalej „*Podkarpackim WIIH*”, w pawilonie handlowym, mieszczącym się przy ul. Stanisława Moniuszki 52 w Rzeszowie, należącym do przedsiębiorcy Anny Polak, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa Anna Polak w Zaczerniu, zwanej dalej również „*stroną*”, w celu zbadania jakości ryb i produktów rybołówstwa w zakresie cech organoleptycznych i fizykochemicznych w

odniesieniu do obowiązujących przepisów oraz deklaracji, pobrano do badań laboratoryjnych m.in. próbkę produktu Sandacz filet mrożony glazura 20% (Sandacz filet z/sk produkt głęboko mrożony woda stanowiąca glazurę 20% Dystrybutor: Nova Seafood Jankowiak Kibitlewski Spółka Jawna, ul. Teofila Frilika 19, 71-637 Szczecin, data minimalnej trwałości: „Najlepiej spożyć przed końcem: 22.08.2017”), zwanego dalej „sandaczem”, w miejscu sprzedaży oferowanego luzem, co udokumentowano w Protokole pobrania próbki produktu nr 105210 z dnia 30 listopada 2016 r.

Jednocześnie z tej samej partii i w tych samych ilościach pobrano, zabezpieczono i przekazano kontrolowanemu w celu przechowania, próbkę kontrolną (Protokół pobrania próbki kontrolnej jw.).

Badania przeprowadzone przez akredytowane Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Kielcach (nr akredytacji AB 402), zwane dalej „Laboratorium w Kielcach”, wykazały w sandaczu wyższą zawartość glazury w stosunku do zadeklarowanej w oznakowaniu produktu – w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono zawartość glazury w ilości 32% przy niepewności wyniku 3%, podczas gdy deklaracja z oznakowania wskazywała, iż powinno być 20%. Powyższe udokumentowano w Sprawozdaniu z badań nr 521 z dnia 15 grudnia 2016 r. Stwierdzone w wyniku badań nieprawidłowości świadczyły o zafałszowaniu produktu w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”.

Wyniki badań sandacza przekazano stronie przy piśmie 7 stycznia 2017 r. Nadto, poinformowano stronę o przysługującym jej prawie do złożenia wniosku o przebadanie próbki kontrolnej. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa, informując o tym Podkarpackiego WIIH pismem z 11 stycznia 2017 r.

Ponadto w trakcie kontroli sprawdzono również prawidłowość prezentacji i oznakowania produktów rybołówstwa w miejscu sprzedaży. W wyniku powyższego stwierdzono, że cztery partie ryb (trzy partie mrożonych i jedna wędzona) oferowanych luzem, pakowanych przy sprzedaży, o łącznej wartości 667,79 zł, nie odpowiadało jakości handlowej z uwagi na brak w miejscu sprzedaży informacji bezpośrednio dostępnych dla konsumentów, tj. w przypadku:

- produktu oznaczonego na wywieszce cenowej jako *Sandacz filet mrożony glazura 20%*:
 - brak nazwy systematycznej,
 - brak informacji o metodzie produkcji,
 - brak wskazania obszaru połowu oraz narzędzi połowowych;
- produktu oznaczonego na wywieszce cenowej jako *Dorsz filet bez lodu Gadus Plamiak (Gadus Marhua)*, zwanego dalej „plamiakiem”:
 - podanie nieprawidłowej nazwy (wg informacji na opakowaniu zbiorczym dostawcy był to *Plamiak filet, filety mrożone, przekładane folią, b/sk (Melanogrammus aeglefinus)*),

- brak informacji o metodzie produkcji,
 - brak wskazania kategorii narzędzia połowowego;
- produktu oznaczonego na wywieszce cenowej jako *Miruna filet bez lodu (Merluccius Hobbsi) Nowa Zelandia Pacyfik*, zwanego dalej „*miruną*”:
- podanie nieprawidłowej nazwy systematycznej (powinno być *Macruronus novaezelandiae*),
 - brak informacji o metodzie produkcji,
 - brak wskazania obszaru połowu oraz kategorii narzędzi połowowych;
- produktu oznaczonego na wywieszce cenowej jako *Makrela wędzona*, zwanego dalej „*makrelą*”:
- brak nazwy systematycznej,
 - brak informacji o metodzie produkcji,
 - brak wskazania obszaru połowu oraz kategorii narzędzia połowowego,
 - brak wykazu składników,

co stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 lit. a, b oraz c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. U. UE L 354 z 28.12.2013, s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 1379/2013*”, w odniesieniu do braku informacji o nazwie systematycznej, metodzie produkcji, obszarze połowu oraz kategorii narzędzia połowowego, oraz § 19 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”, w odniesieniu do braku wykazu składników (makrela).

Powyższe udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 2 grudnia 2016 r. (nr akt kontroli: AŻ.8361.149.2016) oraz załączniku nr 2 do tego Protokołu.

W związku z powyższym, pismem z dnia 8 marca 2017 r., Podkarpacki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Annę Polak, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa Anna Polak w Zaczerniu, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia jej kar pieniężnych określonych w art. 40a ust. 1 pkt 4 i 3 ustawy o jakości handlowej z tytułu wprowadzenia do obrotu odpowiednio jednej partii zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego (sandacz) oraz trzech partii niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (plamiak, miruna i makrela), a także o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 10 kwietnia 2017 r. (nr akt: AŻ.8361.149.2016), Podkarpacki WIIH, wymierzył przedsiębiorcy Annie

Polak, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa Anna Polak w Zaczerniu, w oparciu o:

- I. art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), w związku z wprowadzeniem do obrotu jednej partii zafałszowanego sandacza;
- II. art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) w związku z wprowadzeniem do obrotu trzech partii produktów, tj. plamiaka, miruny oraz makreli, niewłaściwej jakości handlowej.

Pismem z 24 kwietnia 2017 r., przedsiębiorca Anna Polak, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa Anna Polak w Zaczerniu, złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o obniżenie wysokości wymierzonej jej kary. Uzasadniając swój wniosek, strona wskazała na trudną sytuację finansową swojej rodziny, niskie dochody kontrolowanego sklepu a także opieranie się na zaufaniu do dostawcy, wierząc, że produkty są dobrze oznakowane, przebadane i niesfałszowane przez dystrybutora.

Pismem z 9 maja 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Annę Polak, prowadzą działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa Anna Polak w Zaczerniu, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr

608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 r., s. 18, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem 1169/2011”, doprecyzowało w art. 8 zasady odpowiedzialności podmiotów za informację o żywności. Przepis art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Ponadto, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (art. 8 ust. 5 tego rozporządzenia).

W myśl przepisu art. 8 ust. 1 rozporządzenia 178/2002, prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną żywnością. W szczególności, zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności nie może wprowadzać konsumentów w błąd.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Definicja jakości handlowej zawarta w art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej obejmuje cechy artykułu rolno-spożywczego w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania artykułów rolno-spożywczych, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Jak wskazuje art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 pkt c ustawy o jakości handlowej, oznacza produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu i zawartości netto produktu.

Produkty rybołówstwa i akwakultury, podlegające obrotowi w Unii, niezależnie od ich pochodzenia lub metody obrotu nimi, mogą być oferowane do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładowi żywienia zbiorowego jedynie wtedy, gdy odpowiednie oznaczenie lub etykietowanie zawiera handlowe oznaczenie gatunku i jego nazwę systematyczną; obszar, na którym produkt został złowiony lub wyhodowany, oraz kategorię narzędzia połowowego

używanego do połowów, o czym stanowi art. 35 ust. 1 lit. a, b oraz c rozporządzenia 1379/2013.

W myśl art. 35 ust. 2 ww. rozporządzenia, w odniesieniu do nieopakowanych produktów rybołówstwa i akwakultury obowiązkowe informacje wymienione w ust. 1 mogą być dostarczane w przypadku sprzedaży detalicznej za pomocą informacji handlowych, takich jak tablice ogłoszeniowe czy plakaty.

Rozporządzenie w sprawie znakowania, w § 19 ust. 1 pkt 3 oraz 5 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia, a w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego glazurowanych – dodatkowo informację dotyczącą ilościowej zawartości glazury lub ryby albo owoców morza w tych produktach.

Jak wskazuje Załącznik IX pkt 5 zdanie drugie rozporządzenia 1169/2011, w przypadku gdy środek spożywczy został glazurowany, deklarowana masa netto tego środka podawana jest z wyłączeniem glazury. Wymóg ten dotyczy produktów w opakowaniach.

W myśl art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1.000 zł. Przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 tej ustawy wskazuje natomiast, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przeprowadzonej w pawilonie handlowym należącym do przedsiębiorcy Anny Polak, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa Anna Polak w Zaczerniu, Podkarpacki WIIH stwierdził, że wprowadzone do obrotu cztery ww. partie ryb, tj. sandacz, plamiak, miruna i makreła nie odpowiadają wymaganiom jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe (niepełne) oznakowanie w miejscu sprzedaży, a ponadto sandacz – również z uwagi na wyższą od zadeklarowanej zawartość glazury. Podkarpacki WIIH uznał, że plamiak, miruna i makreła spełniają definicję artykułu rolno-spożywczego niewłaściwej jakości handlowej, natomiast sandacz –

zafałszowanego, określoną w art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej. W związku z powyższym, organ pierwszej instancji, wydał decyzję, na podstawie której, z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, wymierzył ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w kwocie 1.000 zł oraz z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy – karę pieniężną w wysokości 500 zł. W ocenie Prezesa UOKiK, decyzja organu pierwszej instancji jest prawidłowa.

Odwołując się od decyzji, strona nie kwestionuje ustalonego stanu faktycznego. Strona wnosi jednak o obniżenie wymierzonej kary, co uzasadnia tym, że kwota kary stanowi w przybliżeniu kwotę jej miesięcznego dochodu netto. Strona podnosi, że dochody z prowadzonego przez nią sklepu nie są wysokie i stanowią dodatkowe źródło utrzymania rodziny. Strona wskazała również, że kwestionowany sandacz zapakowany był w karton i opakowanie foliowe luzem, nie wykazywały znamion uszkodzenia lub złego przechowywania. Strona, zakupując ten produkt była przekonana, że jest dobrze oznakowany, przebadany, a zawartość glazury była zgodna z deklaracją. Intencją strony nie było „oszukiwanie” klientów.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych przez stronę w odwołaniu, Prezes UOKiK stwierdził, co następuje.

Wskazać należy, że przyjęte przez polskiego ustawodawcę brzmienie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, iż każdy, w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych, podlega karze określonej w tym przepisie. Zatem samo stwierdzenie faktu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niespełniających wymagań jakości handlowej powoduje konieczność nałożenia kary, niezależnie od tego, na jakim etapie nieprawidłowość powstała. Słuszność powyższego stanowiska znalazło odzwierciedlenie w wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie C-315/05 (Dz. U. C 331 z 30.12.2006, s. 14), w którym Trybunał jednoznacznie wskazał, iż stwierdzone przez organ publiczny naruszenie przepisów przez podmiot wprowadzający dany produkt do obrotu, umożliwia nałożenie grzywny administracyjnej nawet w sytuacji, gdy ogranicza się on, jako zwykły dystrybutor, do wprowadzenia tego produktu do obrotu w postaci, w jakiej został mu dostarczony przez producenta.

W tym miejscu należy wskazać, że obowiązujące regulacje wprost definiują pojęcie artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego. W art. 3 pkt 10 lit. c ustawy o jakości handlowej podano przykładowe wyliczenie okoliczności warunkujących uznanie produktu za zafałszowany, naruszające interesy konsumentów w sposób istotny. W szczególności zafałszowanie może polegać na podaniu niezgodnych z prawdą danych w zakresie składu artykułu rolno-spożywczego. W przedmiotowej sprawie, zdaniem Prezesa UOKiK, dyspozycja art. 3 pkt 10 lit. c ustawy o jakości handlowej została spełniona i wprowadzenie do obrotu przez przedsiębiorcę Annę Polak, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa Anna Polak Grażyna w Zaczerniu, glazurowanego sandacza, w przypadku

którego zawartość glazury była wyższa od deklarowanej w miejscu sprzedaży o 12 pkt proc. (niepewność wyniku 3%), wprowadzało konsumentów w błąd, gdyż otrzymywali oni inny produkt niż sugerowało jego oznakowanie, a zatem pozbawieni byli oni także możliwości dokonania świadomego wyboru. Dodatkowo przedmiotowy sandacz na opakowaniach zbiorczych z przeznaczeniem do sprzedaży „luzem” oznakowany był informacją, iż zawartość wody stanowiącej glazurę wynosi 20%.

Podkreślić tu należy, że w przypadku zafałszowanego sandacza stronie została wymierzona kara za wprowadzenie do obrotu partii produktów, którą w trakcie kontroli zastano u kontrolowanego w należącej do niego placówce (pozostającej pod jego kontrolą). Strona ponosi więc odpowiedzialność, gdyż wprowadziła do obrotu produkt rzeczywiście zafałszowany, wobec czego nie może być zwolniona z ciążących na niej obowiązków, których niespełnienie – jak w niniejszej sprawie – związane jest z wymierzeniem jej kary pieniężnej. W myśl bowiem art. 8 ust. 2 oraz 5 rozporządzenia 1169/2011, przedsiębiorcy są odpowiedzialni za rzetelność informacji na temat żywności pozostającej pod ich kontrolą.

Prezes UOKiK informuje, że również dokonana przez Podkarpackiego WIIH kwalifikacja czynu odnośnie wprowadzenia do obrotu trzech partii potraw niewłaściwej jakości handlowej była prawidłowa i stanowiła podstawę wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Strona jako podmiot, który wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze oferowane do sprzedaży bez opakowań, jest odpowiedzialna za informacje na temat tej żywności i ponosi w związku z tym odpowiedzialność za ich obecność i rzetelność.

Odnosząc się do pozostałych argumentów, Prezes UOKiK, działając w trybie odwoławczym, ocenił prawidłowość uwzględnienia przez Podkarpackiego WIIH kryteriów wynikających z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i zważył, co następuje.

Stopień szkodliwości został oceniony prawidłowo, gdyż w sprawie doszło do istotnego naruszenia interesów konsumentów. Wskazać w pierwszej kolejności należy, że zawyżenie zawartości glazury stanowi w efekcie zaniżenie masy mięsa ryby. Prezes UOKiK zauważa, że wprawdzie nie ma uregulowań, co do minimalnej bądź maksymalnej zawartości glazury, ale poziom stosowany przez producenta w przedmiotowym produkcie, czyli 20%, jest już i tak wysoki i nieuzasadniony technologicznie. W celu zapewnienia właściwego zabezpieczenia produktu przed działaniem czynników zewnętrznych technologicznie wystarczający jest, udział glazury w ilości co najwyżej 10%. Zdaniem Prezesa UOKiK, strona, wprowadzając do obrotu mrożone ryby luzem, których oznakowanie nie odpowiadało wymaganiom przepisów, nie zapewniła też rzetelnej i pełnej informacji, dającej podstawy do dokonania świadomego wyboru. Wiadomym jest, że główną funkcją oznakowania jest przekazywanie informacji o produkcie, dlatego nierzetelne informowanie o jego cechach uniemożliwia konsumentom dokonanie świadomego, opartego na pełnej wiedzy o produkcie wyboru. W związku z powyższym, zarzucany stronie czyn – wprowadzenie do obrotu produktu zafałszowanego oraz produktów niewłaściwej jakości handlowej – narusza podstawową zasadę zaufania konsumentów w obrocie środkami spożywczymi, gdyż zostali

oni pozbawieni prawa do rzetelnej informacji. Ograniczenie lub nawet brak możliwości podjęcia racjonalnej decyzji szkodzi nabywcom, gdyż wiąże się z niekorzystnym z ekonomicznego punktu widzenia wyborem innego produktu.

Mając na uwadze zakres naruszenia organ pierwszej instancji właściwie uznał, iż oferowanie produktów niewłaściwej jakości handlowej i zafałszowanych narusza wymagania w zakresie oznakowania artykułów rolno-spożywczych istotne z punktu widzenia właściwości produktów. Ponadto podkreślić należy, że informacja o produkcie stanowi jeden z elementów jakości handlowej, wobec czego brak wszystkich wymaganych informacji lub informacje nierzetelne naruszały interesy konsumentów. Naruszone zostały krajowe i unijne przepisy w zakresie podawania konsumentom informacji na temat żywności.

Przy ocenie dotychczasowej działalności podmiotu na rynku artykułów spożywczych organ zasadnie wziął pod uwagę fakt, iż stronie nie były dotychczas wymierzane kary pieniężne z tytułu naruszenia przepisów prawa żywnościowego.

Wielkość obrotów oraz przychodu została ustalona na podstawie informacji przekazanej przez stronę deklaracji PIT-36.

Wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych wyniosła łącznie 677,79 zł, w tym zafałszowanego – 128,79 zł oraz niewłaściwej jakości handlowej – 549 zł.

Po analizie ustawowych ww. przesłanek z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, Prezes UOKiK stwierdził, że wymierzona stronie kara jest adekwatna do zakresu naruszenia i rozmiaru stwierdzonych wad. Podkreślić należy, że obie kary zostały wymierzone w minimalnej wysokości wskazanej w art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej. W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 2.745 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych ww. trzech partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 549 zł (tj. 5×549 zł), natomiast najniższy wymiar kary, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy – 1.000 zł, zaś najwyższy – 34.490,45 zł (10% z 344.904,56 zł, tj. kwoty przychodu strony). Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzone przez organ pierwszej instancji kary są więc właściwe do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie środki spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a przy tym spełnią swoją funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, stosownie do wymagań przewidzianych w art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, w świetle których, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Wobec powyższego, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów regulujących jakość handlową artykułów rolno-spożywczych skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Podkarpackiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i

obciążających, w szczególności stopień szkodliwości czynu i zakres naruszenia. Tym samym Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej.

Prezes UOKiK wskazuje również, że sytuacja majątkowa strony może być wzięta pod uwagę dopiero po terminie, gdy decyzja stanie się ostateczna. W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku (kary) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy zaznaczyć, że kara pieniężna staje się zaległością w sytuacji, gdy nie zostanie uiszczona w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm.) od

niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.).

Otrzymują:

1. Anna Polak
Firma Handlowa Anna Polak
Zaczernie 100
36-062 Zaczernie
2. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Rzeszowie
3. a/a

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski